

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet” s a „Muraszombati dal- és zene-egylet” hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 3 fr. Félévre 1 frt 50 kr. Negyedévre 75 kr.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reklamátiók a kiadóhivatalhoz (Grünbaum Márk) intézendők.

Felolós szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

GRÜNBAUM MÁRK.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztésig közlemények a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábos petisors egyzseri hirdetésnél 10 kr többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyiltér petisora 25 kr.

Az állattenyésztés és a zöldtá- karmányról.

A mezőgazdaság két főága a földmívelés és állattenyésztés. Az előbbeni tapasztalás szerint már évek óta rossz időjárás és elemi csapások miatt alig hoz annyi tiszta jövedelmet, a mennyi különféle adók czímén a gazdától követeltetik; meg ha kielégítő is a gabriatermés, ha tehát van is eladandó felesleg, annak árát az amerikai és indiai nagy verseny oly alacsonyra nyomja le, hogy alig fedezi a befektetési és művelési költségeket. Mivel pedig arra, hogy ez a helyzet reánk nézve kedvezően megváltozzék, még csak kilátásunk, reményünk sincsen, komolyan kell gondolkoznunk afelett, hogy mikép segítsünk magunkon.

Földmívelő nép lévén, a földmívelés mellett okvetlenül meg kell maradnunk, — a gazdálkodási fősnlyt azonban többé nem szabad a gabonatermesztésére, hanem az állattenyésztésre fektetnünk.

Az állattenyésztés a mi viszonyainknak még a legmegfelelőbb gazdálkodási mód, mert aránylag a legjövődelmzőbb. Tehát csak ez uton remélheti a gazda sanyaru helyzetének javulását.

Azért e célra kell kihasználnunk a földmívelést és csak annyi gabonát termelnünk, amennyit saját háztartásunk és állattenyésztésünk szükségképen megkíván; felesleges gabona-termesztése után ne törekedjünk.

Czélunk emélfőgra az legyen, hogy minél több takarmányra szert tegyünk, különösen ha kellő rétek hiányában vagyunk, — és pedig nemcsak téli használatul száraz takarmányra, hanem nyári etetésnél zöldre is.

Hogy ezt elérhessük, minél több mestersegen takarmányt kell termesztelnünk, ilyen természetűre szántóföldjeinket okosan kihasználunk.

Itt kiváló figyelemmel legyünk arra, hogy tavasztól késő őszig zöld takarmányunk legyen, amely nyáron s általában a melegebb időszakban bő nedvességénél fogva az állatok által nemcsak könnyebben megemészthető, de sokkal egészségesebb is s ezt helyes beosztás mellett könnyen el is érhetjük, mert ma már sok alkalmas növény ismeretes, mely a gazdának e tekintetben rendelkezésre áll s használatba vételre kínálkozik.

Ilyenekül a „Földmívelési Érdekeink” által a következők ajánlottak:

„Középszerű és erősebb, nem nagyon kötött meszes talajba: repce, őszi rozs, őszi és tavaszi árpa, zabos búkköny, biborhere, tengeri (csalamádé), köles és kel.

Középszerű talajban: nyulszapuka, szeradella, óriási murokrépa, fehér mustár, János-rozs, franciaia téli búkköny és kalarábé, mely utóbbinak gumóján kívül levelei is kitűnő takarmányt adnak.

Könnny talajba: tavaszi rozs, csillagfűrt, homoki búkköny, csicséri borsó, nyulszapuka és seprő-jenőszter.”

Ezek természetesen megfelelően keverhetők, sőt keverendők is, ha egy és ugyanazon a földön nagyobb takarmány-termést elérni akarunk.

Keverés esetén olyan növények magvai elegyítendők, a melyek gyökereiket mélyen lebecsátják a földre és olyanok, amelyeknek gyökerei nem hatnak le nagyon mélyen. Keverhetünk továbbá széles levelű, bokrosodó növényeket keskeny levelűekkel is. Ily módon a föld is jobban beárnyékolódik, a bokros

sűrű növények a gyomot elnyomják s a takarmánynövények jobban fejlődnek.”

Ha a nevezett növényeket bizonyos egymásutánban, alkalmas időben vetjük, gazdaságunkat egész nyáron át tavasztól késő őszig zöld takarmánnyal láthatjuk el. Evégből azonban az ugynevezett kettős és hármas termés rendszerét kell alkalmaznunk, melynek előnye abban áll, hogy jelzett növények mint melléktermények, a főterményt megelőzőleg, ezzel egyidejűleg vagy utólag termesztethetők. Ez eljárás a kishéri m. kir. ménesbirtokon már évek óta a legjobb eredményt alkalmazzák.

„Előterményül azok a növények alkalmazsák, amelyek már a megeőző nyáron vagy őszszel vethetünk; ezek kora tavaszsal már zöldtakarmányt adnak s oly korán lekaszáthatók, hogy ugyanazon a földön még valamely későbbi főterményt is termesztethünk, például: takarmányrépat, burgonyát, tengerit, tatárkát; továbbá olyanok, a melyek korán tavaszsal vettettek, rövid vegetációjuknál fogva korán lekaszáthatók, ugy, hogy utánuk még más takarmányt vagy valamely olajnövényt vethetünk.”

Az előbbi csoporthoz, az előző nyáron vagy őszszel vetendőkhoz tartoznak: repce rozsszal vagy őszi árpával (1 : 9 arányban), rozs őszi árpával (1 : 1¹/₂ arányban), rozs franciaia búkkönyvel (2 : 1 arányban) és János-rozs homoki búkkönyvel (2 : 1 arányban) keverve.

A második csoporthoz vagyis a korán tavaszsal vetendőkhoz tartoznak: búkköny zabbal (2 : 1 arányban) keverve, melyet rendszeren parcellánként szokták vetni 2—3 heti időközökben egész júriusig; fehér mustár tavaszi rozsszal vagy zabbal és a bibor-

STARCZANA

Az én kertem.

(M. Gy.) Addig nyaggattott a feleségem míg én is kertét béreltem. Nem valami nagyot; az én mértékem szerint a hossza 25, a szélessége 15 lépés; hogy meg a feleségem lépte ki: a hossza is, szélessége is megnőtt 10—10 lépéssel.

Korán tavaszodott; márczius elején már lehetünk a téli kabátot. Ezt intő-jelnek tekintetem: „Ha korán vetsz, korán aratsz!” Szépén ki-parcellázom kertemet s az egyikbe paszulyt, a másikba paradicsom-, a harmadikba dinnye-, a negyedikbe uborka-, az ötödikbe kukorica- és egyéb magot vettem bele.

A magvak ára borsos volt egy kicsit, mert csupa finomságot hoztattam, de a munka nem került semmibe: én meg a családom végzettük el, még pedig elég gyorsan; márczius közepén már kertem egészen kiszöldült.

Örültünk is neki nagyon mindnyájan; de én tájékozni óhajtván magamat, jobban szemügyre vettem növényeimet s ekkor úgy tetszett, mintha azok nagyon egyformák volnának.

A családomnak nem szóltam semmit s másnap napzsámot fogadtam, hogy igazítsa ki kertem kerítését. S a mint emberem a kerítésen dolgozott, — én csak úgy mellékesen szóltam oda hozzája:

— Ismeri ezeket a növényeket?

— Nines ezen mit ősmerni, Uram, paréj ez mind!

Dühbe jöttem nagyon. Megirtam mindjárt a pesti magkereskedőnek, hogy magjaival mint szed-tt ra! Az pedig válaszában csaknem összezamarozott. Códálja: azt írta, hogy professzor létemre azt sem tudom, mikor szokás a paszulyt elvetni?

A filozófia a veteményekkel nem sokat foglalkozik, s én, hogy többé ily drága lezket ne vegyek, jónak láttam a kerítést javító embert munkavezetőnek megfogadni.

Újra hoztam magvakat, készítetttem melegágyakat s mindent akkor, meg úgy veteltünk el, ahogy munkavezetőm jónak látta.

Látzatja is volt már szépen az új aerának, mikor egy májusi zápor kerekedett, mely kertem egészen ellepte.

Befoglottam a műszaki munkába. Árkot huztam, vizet esapoltam egész nap feleségestől, gyzekestől. Dolgoztam estig, estü utánú úgy kellett késsel levágni két gyermekem lábáról az átázott cipőket.

Valahogy rendbe hozták kertünket megint, s nem sokára öröm feloldotta el a csapást. Két cseresnyefam lete lett piros cseresnyével. A gyermekeim egész nap cseresnyén éldelegtek, mégsem tudták elpusztítani, úgy, hogy a feleségem leszedett egy jókora kosárral és elküldte vele szakácsnékat a piacra.

Már délre járt, mikor Zsuzsi megjött a piacról. Sirva állított be, letett az asztalra 30 krt, s elpanaszolta, hogy az itezőt, amit kimerésre adott

v-ele a feleségem, elkobozták, mert most már csak literrel szabad mérni.

Ebédet vendéglőből kellett hozatnunk, s azonfűl feleségemet felezitálták másnapra a város-házra. Én mentem fel, mert ő sirva hajtogatta, hogy inkább meghal, semhogy bíró elé kerüljön; az 5 forint bírságot is én fizettem meg.

Ét a bajt is elfeledtük, mert lassankint már zöldség is kikerült kertünkéből az asztalra.

Salátánk, igaz, akkor lett, mikor már párját krajczárjával áruktak, mégis örültem neki, mert a salátához többnyire csirkét rántották ki a feleségem. De ez a gyönyörűség sem tartott soká, mert egyszer csak azt vettem észre, hogy a merke mellől a csuszapajzsa talba vándorol a saláta. Saláta-főzelékét eddig még nem ettem. Lehet, hogy igazi étel, de én hiszem, a feleségem találta ki, csakhogy fogjyon a salátája.

Egyéb nevezetes dolog a cseresnyéset óta nem történt, mint hogy a feleségem összeveszett a legjobb barátjával azon, hogy melyiküknek termett szebb paradicsoma, meg hogy én a számadásainból kiszítottam, hogy olesőbban jutnék meg a sárgarézpárhoz, ha mindjárt egyenest Olaszországba hozotam, mint ha magam termeltem.

Szóló is van kertemben, tán valami 20 tőke. Mikor meg csak virágozt, már júliusban, tervezte feleségem a szüretét. Csakhogy még októberben akirányítá fűrtől serétet lehetett volna szedni. Én a szemétdombok szántam a termést, de a feleségem azt mondta, hogy ő majd ezeket csinál belőle. Csinált is. De a gyerekeim mustot is csináltak.

here, mely utóbbi után még ugyanabban az esztendőben takarmányrépat, fehér mustárt vagy más életét vehetünk.

Utóterményekül korán aratható gabonafélék után következül takarmánynövények alkalmazása: szeradella, őszi rozs vagy pedig sorba vetett árpa és zab közé vetve; továbbá fehér mustár, kalarab, könnyű talajba orislagfűrt (zabbal keverhető), jobb talajba csirás murok, mely előterménynek is vehető és tengeri stb.

„Földm. Érd.” után:
MURAI.

Budapest, 1890. március 19.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Magyarországnak új kormányva van; az az hogy kettő kivételével megmaradtak a régi miniszterek és csak a kabinet feje változott, amennyiben — mint azt e lap mult számában már olvastam — Tisza Kálmán helyét Szapáry Gyula gróf foglalta el, ugyan ez a férfiú, aki a volt miniszterelnök oldalán hosszú éveken át foglalt helyet a miniszteri székeken.

A belügyminiszteriumban is beállott egy kis változás, de ez utóbbi teljesen nem mondható, mert a régi miniszter elment ugyan, az új ellenben még nincsen kinevezve, mert Szapáry Gyula gróf miniszterelnök csak ideiglenesen tölti be a Teleky Géza gróf távozása következtében megürült állást.

Uj ember egyedül csak Bethlen Gábor gróf, a földmívelési miniszter. Erdély szőlőtje és az eget ostromló bércek hazájában főispáni állást foglalt el egész mostanig.

Fiatal, kipróbált erő, kiről általánosan el van terjedve az a nézet, hogy nehéz feladatával képes lesz megküzdeni. Gróf Bethlen nem unozza a közigazgatási kérdések terén és mint országgyűlési képviselő nem egyszer volt alkalma részt venni parlamenti felszólalásaival, részint pedig a szakirodalom után bebizonyítani, hogy benne a közigazgatási érdekek lelkes és teljesen képzett szószólóját találják.

A parlament ugyszólván pártkülönbség nélkül kedvező fogadtatásban részesítette az új kabinetet; a mérsékelt ellenzék nyíltan be is jelentette támogatását és csak a függetlenségi párt kebleben támasztott eloszhatatlan gyanút az a tény, hogy Szapáry Gyula gróf miniszterelnök a honossági törvényjavaslat benyújtását egyszerűen megtagadta.

A parlamenti viták a legközelebbi az élelreláthatólag nélkülözni fogják azt az ídes hangot, mely különösen az utolsó esztendőben olyan zajossá tette a képviselőház tanácskozó termét, mert habár a függetlenségi párt a honossági törvény miatt még soká fog nehezelti a mostani kormányelőre, de azért más kérdésekben az objektív kritika terét aligha fogja elhagyni, ami már abból a kijelentésből is elég világosan kitűnik, melyet a függetlenségi párt vezére Irányi Dániel

Egy jó barátom van Liptóban. Nevemnapjára megpélt egy kis dőben túróval. Kifűrtt meg a telen, s ott száradt a polezon az üres dőben, melyet most gyermekeim, kissé kivarakva, szüretelő kádnak foglaltak le. Belegyűzőstök a spanyi szőlőt, s pinczejük nem lévén, mindjárt a mustot fogyasztottak el.

En az egész szárheli történetet csak gyermekeim betegségein tudtam meg. A száret után való nap délutánján, hazajövet, nagyon eszednek találom a házat, s mikor a gyermekeimbába nyitottam be, a két kis fölvetett úgy s a feleségem szorongó arca megmagyarázta a eszedet s az a kegyetlen orvos kiküldte már és el is b-szélte mindjárt az egész történetet.

Szárlanul föltem le lázas gyermekeim mellé, s nem tudtam leküzdeni egy szem-hányó tekintetet, mely feleségem szeméből mindjárt könyveket esalt ki.

Csókolgatva tapogatta a kicsinyek kezét és sikitgatta forró homlokukat. Majd hozzáim hajolt a szegény asszony és az én ajkaimra is eseköt nyomott, — az engedestlen eseköt.

Boldog voltam, akár csak egyáltalán első napjában. Mint mikor a madárpár összejük, ha a fészket veszély fenyegeti, úgy huzódtunk mi is

tett abból az alkalmából, midőn az új kabinet a képviselőházban bemutatkozott.

Nagyobb felhívást parlamenti életünkben ez idő szerint alig várhatunk. Kiseb kérdésekben a pártélet meglek me nem szálnék akkora ellentéteket, melyek összentközésre vezetnek. Itt-ott felmerülhetnek egyes hullámok, melyek azonban az érvelesek nyomása alatt könnyen elsimulnak; az erők elkecsereedett harcza csak ott fejlődik ki felhartzóhatlan rombolással, ahol a szenvedely szedgök szövetségársul.

Ily nagyobbszabású küzdelem várható a közigazgatási reform napirendre tüzése alkalmával, ami százezrek érdekeit állítja majd szembe százezrek érdekeivel és épp azért nem hisszák, hogy a kérdés már a legközelebbi jövőben kerüljön törvényjavaslat alakjában a ház elé. A jelenlegi kormány mindent kéri, hogy a mi a kedelyeket igazalomba hozhatná és egyelőre csak arra látszik fösulyt fektetni, hogy mikép lehet előkészíteni a nagy közigazgatási reform talaját a létező alapon és mint ilyenét ádvözöljük az új kabinetet!

Hirek és különfélek.

— **Előfizetési felhívás.** Lapunk jelen száma az évnyegyeden az utolsó lévén, bizalommal kérjük igen tisztelt olvasóinkat szives megujtásra, hátralékosainkat pedig tisztelettel felhívjuk, hogy a hátralékos előfizetési díjait hozzaknak mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

Muraszombat, 1890. márcz. 23.

A „Muraszombat és vidéke”

szerek, és kiadóhivatala.

— **Hymen.** Takács R. István muraszombati áll. isk. tanító és lapunknak 2 ízben volt felelős szerkesztője, jegyet váltott Kammermayer Irma kisasszonnyal, a kedves és mivellett övéniéknél. Öszintén gratulálunk és tiszta szívből kérjük le lsten áldását e szép frigyre!

— **Kérelmek.** Járásunk minden fia, ki járásunk jó hírnevét, előrelhaladását szíven viseli s annak örülni tud: büszkén tekint a muraszombati gazdakörre, mely nemcsak elméleti dolgok megvitására alakult, hanem erős és hatalmas lenyözje leend járásunk gazdasági fellendülésének és védője gazdaközöségünk közös érdekeinek. — Hogy gazdakörünk eme szép feladatának meg is tudjon felelni, kívánatos, hogy az évi tagdíjak pontosan és pedig évenként előre megfizetessenek. Kérem azért a gazdakör tagjait, hogy hátralékos és folyó évi tagdíjaikat alulirotttal naponta d. e. 11 — 12 óra között megfizetni sziveskedjenek. Különösen kérem az egylet levelező tagjait, hogy a közellében levő tagokat fizetés kötelezettségükre figyelmeztetve, tőlük a tagdíjakat esztog átvenni s alulirottan beküldeni sziveskedjenek. — Uj tagok is ugyanazon időben jelentkezhetnek.

Mszombat, 1890. márcz. 9. Takács R. István, id. s. titkár s pénztáros.

— **Meghívás.** A muraszombati gazdakör évi közgyűlést folyó márczius 25-én délután 3 órakor tartja meg Muraszombat város-házánál, melyre az egyesület m. t. tagjait mely tisztelettel meghívjuk, egyuttal kérünk pontos

össze, leve gyermekeink lélekzetét. S én megtanultam, hogy a remegésben is van boldogság.

*

Nagyobb volt az idejtség, mint a baj; egy hely melna már vígan szaladoztak a kicsinyek. Kertemmel nem tördtem semmit; a tavasz vége felé járt már, anélkül, hogy kertemet csak egyszer is megnézetem volna s az csak akkor jutott eszembe, mikor rajtakaptam gyermekeimet, hogy félig zöld számozást megszólalnak.

Beszéltem egy feleségem, de gyermekeim barátommal, neki jó szívvel mertem kertemet ajánlani. Meggyeztünk, és én örömtől sugárzó arccal vittem meg feleségemnek a hírt.

De a hír a feleségem arcát elborította és kérdőleg szólt:

— Tartunk meg a kertet, hisz szegény gyerekeknek ugy sincs más örömmük.

Kavargott bennem egy időz a keserűség, de leesdedítette a feleségem eső tekintete. — A kertet megtartottuk, meg palántákat is hoztattam bele a goromba magkereskedőtől.

Mert hiába! régi a nóta: Ha igazán szeretted a feleségedet, — urad az asszony!

meg lenést. Tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Tákári jelentés az egylet eddigi működéséről. 3. Az igazgató választmány javaslata egy segédtitkári állás szervezése, ennek a pénztárosi állással leendő összekapcsolása és díjazásának megállapítására és annak betöltésére nézve. 4. A pénztárszámoló bizottság jelentése és az 1890. évi költségelirányzat megállapítása. 5. Az igazgató-választmány 20 tagra leendő kiegészítése új tagok megválasztása által. 6. Netáni indítványok. 7. A tagdíjak beszedése. Muraszombat, 1890. márczius 9.

Kovács Károly, Gr. Bathányi Zsigmond, titkár.

— **Határozás.** Schulhof Mór közbeesésben részesült polgártársunk f. hó 19-én 45 éves korában meghalt. Az elhunytban a muraszombati ir. betétegyesítő- és temetkezési egylet bizgő elnökét, az ir. hitközség és az önk. tűzoltó-egylet lelkes tagját, az összes polgárság hű, munkás polgártársát, özvegye és 7 árva gyermeke pedig szertelő férjét, illetve gondos családját vesztettek benne. Temetése folyó hó 21-én délelőtt 11 órakor számos helybeli és vidéki valláskülönbség nélküli közönség részvételével mellét temetve. — A gyászmenet megindult a 11 órt. K. Kaufmann Lipót muraszombati és Schwarz Jakab e. katonai rak. rabbi mondottak szívhöz szőző megható beszédet, melyek az összes jelenvoltak szeméből résztvevőknépek esáltak ki. Legyen neki könnyű a föld!

— **Köszönet.** Mundazon t. Hölgyek és Urak, kik boldogult férjem, illetőleg szeretett testvérem Schulhof Mór temetésén való megjelentésük, avagy részvételük kifézésével fajtalmunkat enyhíteni iparkodtak, fogadják ez után is legáltalósab közönségünket.

Muraszombat, 1890. márcz. 21.

Öz. Schulhof Mórné.

Schulhof Adolf.

Schulhof Albert.

— **Bismarck herceg,** német birodalmi kancellár, f. hó 17-én banda lemondását a kancellári és miniszterelnöki állásairól. A lemondás a császár által elfogadtatott.

— **Értesítés.** A vasmegei gazdasági egyesület által vásárolt tiszta vérű szentmihályi bikák árverése f. évi ápril hó 1-én délelőtt 10 órakor Szombathelyen az állatvásártéren, és f. é. ápril hó 3-án délelőtt 10 órakor Sárváron a városi kaszárnya udvarán fog megtartani. Figyelmeztetjük a k. községi előljárásokat, hogy megbízottjainknak, kiket errevezni küldenek, szabályszerű meghatalmazást adjanak, melynek értelmében a meghatalmazott árverezhet és a közég nevében a kötelezvényt aláírhatja. A kötelezvényre szabályszerű bélyeg teendő, a bélyeg az árverés színhelyén veheti meg a meghatalmazott.

Szombathelyen, 1890. márcz. 15-én.

Gotthard Sándor, Sz. -Mártoni Radó Kálmán, es. és kir. kam. elnök.

Rösler Károly, v. titkár.

— **Irtunk a hernyókat!** Az időjárás hova-többé melegebb lesz s lassan elkezdkezik a hernyókés ideje. Ne várjuk be az enyhébb időjárást s azt, hogy a hernyók ismét kopaszokká t. gyek faink nagy részét úgy, mint mult évben, hanem már most lassuk hozzá a pusztitáshoz. A hatóságok pedig a legnagyobb szigorat alkalmaznak azon hanyag birtokosok ellen, kik azt tenni emulást nyájak.

— **Hamis egy forintosok.** Folyó hó 14-én Kocset Miklós toltaki lakoshoz egy ismeretlen, mintegy 50 éves középtermű, kesz szemű, kopaszfejú, fekete ruhába öltözött stájonross beszélő egyén állított be sőt éjjeli szállást kért, a mit meg is kapott. Rögöl eltávozása előtt szállásadóját egy edényben vizet és sórt kért s ezzel a padlásra felment s midőn lejtett, magával egy 1 db 1 irtos bankjegyet hozott le, mire szállásadója gyanítván, hogy vendége banko-esülő — elment a közögbíróhoz és bejelentette, de az ismeretlen egyén elév a gyannaperül, elmenekült. Kocset Miklósnál az értesült esendőség házkutatást tartván, ott 4 db. 1 irtos hamis bankjegyet talált, melyeket elkobozván, a muraszombati kir. járá-bírószághoz b-terjesztett. Jó lesz a kezeinkbe kerülő új egy forintosokat elfogadás előtt megvizsgálni, mert nem lehetetlen, hogy már sikerült a hamisítónak bankjegyei közül néhányat forgalomba is hozni. r. l.

— **Tűz.** Úrdombon márczius 14-én éjjeli 11 órakor Horváth István ottani lakás háza ismeretlen okból kigyulladt s a fából épült zuppal fűtelt ház reggeli 3 óráig teljesen leégett. Az okozott kár az elégetett takarmány, pré-medence és hordókkal együtt 486 frtra becsültelt. Biztosítva volt 200 ft erőjég.

— **Hű szolga.** Horváth Pál, ki Ernusz Kelenen oladi nagybirtokosnál 52 éven át mint pajta-gazda volt szolgálatban, f. hó 12-én meghalt. A 78 éves szolga koporsójára munkaadója koszorút helyezett a következő felirattal: „Hű szolgámnak — Ernusz Kelenen.”

— **A varaszd-goluboveci vasút** építésének a kereskedelmi miniszter által kiadott engedélykormányi függelék értelmében f. é. június 30-ig tökéletesen be kell fejeznie lennie, hogy az az érintett időben a forgalomnak átadható legyen.

Vérfigyasztó látványának voltak tanulni folyó hó 18-án délben, akik ezen időben győzött a Rabaszeren jártak. A 17-ik számú házban egy elő langoszlop futott a Raba vizéhez és ebbe beleergett. A közelben levő munkások közül ketten azonnal utána ugrottak s a vizből egy eselődéleány öszezégett testét hozták a szárra és a jeltett házába szállították, hol a gyorsan előhívott orvos azonnal kezelés alá vette. A szerencsétlenség úgy történt, hogy a tűzhely felett közvetlenül alkalmazott petróleum lámpát vizgázlatanságából a leány felülte, a fűtött tűzhelyen a petróleum meggyulladt és a közelben álló eselődéleány ruháját lángba borította. A szerencsétlen napsi véggett a közökhözba szállították, hol 2 napi kintolód után meghalt.

Külföldös kinevezés. Az osztrák igazságügyminiszter egy jarásbírój saját kérésére, eszéjari legfeljebb engedély alapján, más helyre joggyakorokká nevezte, de az pedig eddigi ezimenek és rangjának megtartásával. A maga nemében unikumnak is bovalik ez a kinevezés.

A szinek fényképezése. Régóta találgatás-tárgyát képezte az, hogy a szineket lefényképezze állandósítsák. Eddig minden erőlködés mellett csak annyit értek el, hogy le tudták ugyan a szineket fényképezni, de azok a világosság behatása alatt megfakultak s mihamarabb eltűntek. Most egy Veres nevű kolozsvári magyar fényképész megtalálta a rég kutatóktól tőlket és sikerült neki oly anyagot előállítani, melylyel a szin lefényképezze, akár tvegen akár papíron állandóvá teheti. E nagy fontosságú találmányt most Éder tanár bemutatta egy szakértő közönségnek Bécsben és mindenki el volt ragadtatva a lefényképezett szinektől. A sarga, vörös, kék, lila és viola szinek mind ilyen jól sikerültek, csupán a zöld az, mely kissé halvány s határovaltal elmosódottak.

Páris gyomra. Érdekes kimutatást közölnek a francia lapok arról, hogy Páris a múlt évben mennyi vadusot fogyasztott el. A vadpeenyéit többnyire külföldről s különösen Ausztria-Magyarországból, Német és Oroszországból szállították. Az első fogoly-szállítás 1889-ben Ausztria-Magyarországból került ki, összesen 242.000 db. Németországból 204.000 darabot szállítottak, Spanyolországból 80.000-et s Hollandiából 15.000-et. Fenyőmadrárt, mely a párisiak kedvelt eledele, Hannoverából s később Ausztria-Magyarországból és Németországból szállították, kosarunkint 50 db-nyal; Ausztria-Magyarország 149.000, Németország valamivel 100.000 darabon felett. Nyulat főlnik 189.000-et, Németországból 167.000-et vittek ki. Éazánt legtöbbet Angliából szállították, 31.000 darabot. Bjorország és Württemberg leginkább őzet szállított. Oroszország medvét, iraszarvast, hófajdot stb. A bőjti időben különösen Hollandia sok vízi szárnyast, kacsát, bibicézt, szelkiáltót stb. szállít.

Legnagyobb szerencsége az embernek kétségkívül a jó emésztés, mert csak így őrizhető meg a testnek egészséges, életképes állapota. Az emésztés zavarái s általában a gyomor bajai általános betegségei az emberiségnek s tudományosan is be van bizonyítva, hogy alapjai ezek sok más és komoly betegségnek. Fajdalom, lehetetlen volt sokáig általános gyógyító szert találni e betegségek ellen, a míg Warner Safe Cure-jében felfedezték azt az orvosságot, mely e betegséget gyökeresen meggyógyítja. Sok ezer ember gyógyult meg általa s gyógyul folyton. Így pl. Narodny Boruska asszony, pilgrámi (eszhországi) háztulajdonos azt írja, hogy a Warner Safe Cure-jel teljesen megszabadította őt 5 éves gyermebeitől, mely ellen minden egyéb orvosság hiábavalónak bizonyult. A ki meg akar gyógyulni arról, forduljon levéllel az említett asszonysághoz.

Ara egy palackost 2 frt. Kapható az ismert gyógyszerárnyakban Főraktár: Salvator gyógyszerárnyak Pozsonyban és Török József gyógyszerárnyak Budapesten.

Sajtóhíba. Lapunk múlt számában közölt „Jótekonyság” című hírből az aláírásnál tévesen „elők” szó nyomatott „alélnök” helyett, mit is ezennel helyreigazítottuk.

Vegyes rövid hírek.

A megyebéli. Rill József kir. tanfelügyelő folyó hó 13-án a fővárosba utazott, hogy stürgös áthelyezését és szabadságeltöltését kieszakölje. — A szombathelyi lovassági lakatnyát a vármegye, mint értesülést, túlzottlétszerekekkel ellátja. — Konkolics Mária nagy-dolicezi hadjádó Szent-Gotthárdon február 21-én gyermekét szült, és azt gazdajka pénzjébe egy fővény halomba ásta el. Azonban környezete észrevette a leányt a változást, s feljelentette. — Deutsch Anna kukméri hegyi lakós férjét Józsefet f. hó 12-én arzenikummal megmérgezte. Az asszony fogva van. — F. hó 11-én szombathelyi Polkák Sándor aranyműves kirakatát feltörték és kirabolták. A tettesek iparos-ínások voltak.

A hazabéli. A magyar államvasutak igazgatósága, a központi állampénztárba a napokban kerek egy millió forintot szolgáltatott be, mint január és február havi bevételének fölöslegét.

— A szegedi árvaház javára az ottani takarékpénztár 12 ezer forintot adományozott. — Gr. Andrássy Gyulának államkincstári szobor emeléseit Budapesten. — A pécsi megyés püspök a szegszardi óvoda alapítására 500 frtot adományozott. — Mátyás király elhalálzásának 400-ik évfordulója április 5-én lesz. — Kossuth Lajos nővére, Ruttkayné majusban hazánkba jó látogatásra. — Bankjegyforgalmunk ez idő szerint 411 millió 993.813 frt. — Németh Gábor pápai szuhancot, azért mert a temetőből több rózsafat lopott: a kir. Curia 2 évi és 3 hónapi leghyáz büntetésre ítélte. — Selmezbányán „Magyar iparos” című alút új szaklap jelenik meg, mely főleg a kézműves mesterséggel foglalkozó iparos ismeretkörének szélesbítését tűzte ki célulaj. — Lovesre alkalommal Adam Péter nyeklyfalvi földműves Petreszku István dobozi lakost olyan hatalmasan ütötte arczal, hogy a sértett 24 óra múlva meghalt. A temesvári törvényeszek a nevezett Adam Pétert 3 évi leghyázra ítélte. — A felmúlidos termő-ügyben a tárgyalások e hó 18-án vetők kezdődtek. — A 102. galogazdó IV. zaslófaljai hírszerint 32 új szedret szándékoznak alakítani. — Ifj. gróf Drankovich István baranyaszelei bírtokos f. hó 19-én szalonka-vadászatán lévén, ez alkalommal a háta mögött lévő hajtónak fegyvere véletlenül elsült. A gróf életveszélyesen megsebesült s élelehez kevés a remény.

A külföldről. A párisi világlátlat 9 millió frankot jövedelmzett. — Görögországban 400 polgarmester van. — Párisban oly könyveskereskedés nyílt meg, hol kizárólag nők által írt művek árultak. — Az Erii Itorony emeletlen újabb számítás szerint egyszerre 10 ezer egyén fér el. — Egyiptomban 5 ezer éves végron- deletet találtak. — A világ leggazdagabb embere az amerikai Master J. Astor, a napokban meghalt. 1500 millió dollárt hagyott hátra. — Május 1-én alkalmasint eldobt fog lőpni az osztrák állam- vasutakon az új személy dízsbús, mely megnyerte már a kereskedelmi miniszter jóváhagyását. — Shuttleworth János világszerte ismert gépgyáros a napokban bírtelen meghalt Monte-Carloban. Shuttleworth harmincz évvel ezelőtt mint szegény géplakatos-legejny őt Angliából Bécsbe s tovább- talán szorgalmával felkeltőtte magát és egész- társa lett a „Clayton és Shuttleworth” gépgyáros cégnek. — Párisban egy Picaid nevű hivatalos beteg szeretője kiföldösát nem tudta tovább nézni és gyógyszer helyett mérget itatott vele, aztán pedig agyonlőtte magát. — Viktor Emmáuel nápolyi herceg, Olaszország trónörököse, ki most teszi első nagy utazását, egy napot Magyarország- ban töltött. — A párisi magyar egyesület saját helyiségében március 15-én ünnepet rendezett, melyre az ottani magyar kolónia összes tagjain kívül franciák is, különösen hölgyek, számosan jelentek meg.

Közgazdaság.

Tisztaság mindenütt. Ez az egész élet egyetlen s leghibizosabb eszköze. Nagyon kevés ember szokott vén korában, véglgyengülésben meghalni; a legtöbb embert valamely betegség veti a halálos ágyra s épp ezek közt túlon túl sok az olyan betegség, melyet gondnal és figyelemmel meg lehetne előzni. Ma már tudjuk, hogy a rothadó anyagok melegágyai azon apróbb szer- vezeteknek, gombáknak, bacillusoknak, bacteriumoknak stb., melyek a szervezethez jutván, azt megmérgezik, s a test lassu romlását okozzák, testi szenvedés és kínok kíséretében. Egy halom rothadó burgonya vagy zöldség sok esetben képzői nem is sejtett okozója a családtagok megbete- gödésének. Miért nem lehet-e a pénzézt vagy azokat a zúgokat, hová a hulladékokat dobjuk, tisztán tartani? Miért ne viseljük gondját a pin- csek falainak? Hisz ezek évenkénti beszérlése sem nagy költségű, sem nagy fáradsággal nem jár. S ez csak egy kívánalma az egészségs fen- tartathatásának. Egész környezetünket ily figyelem- ben, a tisztaság és rend iránti érzékkel vizsgálván folyton s megtévén mindent, a mit a józan ész diktál a káros behatások távolrtására: nagyon könnyen elérhetőik azt, hogy a patikasámla nem igen fogja megterhelni évi budgetünket.

A magyar általános hitelbank. hazánk ezen legnagyobb pénzüszete. 1,419,798 frt 91 kr. tiszta nyereséget tüntet ki a múlt évi üzleteredményből. Az igazgatóság javaslatahoz képest elfogadták, miszerint az 5 százalékos kamatok levonása után fennmaradó nyereségnek 10%-a: 90,491 frt 61 kr. a tartalékalapba tétessék, az 1889. évi osztalék fejében ez évi április 1-től kezdve részvényenkint 24 frt tétessék ki. A konzervatívus üzletet eredménye az üzleteredményben befoglalhatik. A nyereség 381,945 frt-tal nagyobb mint az előző évben és 526,700 frttal nagyobb mint 1887-ben. A bank és árforgalom

600,000 frttal nagyobb nyereséget ért el. — A málmok jövedelme 35 ezer frt, szemben 7 ezer frttal az előző évben. A hitelbank fizlet-eredményén annál inkább örülünk, mert látjuk, hogy közgazda- sági befektetésektől nem riad vissza mint a többi intézetek és hogy ezek a befektetések szép jöve- delemmel jutalmazták.

Az első budapesti közalmi részvény-fársaság a budapesti közalmok között első tekintélyre emelkedett föl, amennyiben részvénye- sének az időre nem kevesebb mint 50 frt osz- talékok juttattak részvényenkint. 123,357 frt 69 kr. tiszta nyereséget ért el.

A pesti magyar kereskedelmi bank. 203,547 frt 38 kr tevő nyereség elővétel betudásával 1,430,472 frt 1 kr. nyereséget ért el a múlt évről; részvényenkint többt 55 frt azaz 11% osztalék fizetettik. Az igazgatóság indítványa szerint a rendkívüli tartalékalap 170,116 frttal megnövekedett és 239,916 frt 57 kr. átvitetik az 1890. évre. A tartalék e szerint fölemelkedett 2,150,000 frtra. Az üzlet-eredmény tehát az eddigi legbőnyesebb eredményt szolgáltatva, 409,024 frt 10 krral haladja meg a tavalyi nyereségösszeget.

CSARNOK.

Külföldi apróságok.

Az apróságokat kezdjük milliósmokkal. — A savanyú szőlőt szereti a róka megmámulni. — Az emberekből sem apadt ki még az irigység. S bizony elegendő savanyú képpel fogjak olvasni, hogy 700 ember van a földön, akinek vagyona felül van a 25 millió frankon. (Megtunyatalás legyen mondva: járasunkra ezek közül egy sem esik.) Mi bizony csak a százásokról, legfeljebb ezresek- ről emlékezhetünk meg.

A világ leggazdagabb embere ez idő szerint az Egyesült-Államok vasuti királya *Lay Gould*, akinek 1 ezer 375 millió frank után 70 millió frank évi jövedelme van.

Mackay vagyona 1 ezer 250 millió frank, évi jövedelme 62 millió 500 ezer frank.

Rothschild (Angliából) 1 ezer millió frank vagyona 50 millió évi jövedelmel hoz.

Vanderbiltnék van 562 millió 500 ezer frankja- ni neki 56 millió jövedelmel nyujt.

J. B. Jones 500 millióval bír 25 millió frank jövedelmel.

Westminsteri herceg (Anglia) 400 millióval 20 millió frank évi jövedelmel.

J. J. Astor (Egyes. Áll.) 250 millió franknyi vagyona hoz 12 milliót.

W. Stewart 200 millió frankkal bír.

J. G. Bennet 150 millió frankkal.

A Sutherland herceg (Skotzia) vagyona 150 millió frankra rug.

A Northumberlandi herceg (Anglia) 125 millió frankra.

Bute marquis-é (Skotzia) 100 millió frankra.

E gazdaságnak miú szomorú ellentéte az éhség, mely Chibóban uralkodik: ahol az éhe- zők százezreket járnak könyörgőre egy kevés táp- lálékkért. Pedig mi szegény létünkre mily szivesen könyörölnek rajtuk, ha a mi felesleges buzater- mésűnkét Chinába szállítanák.

* * *

Azt értem, — mert volt szerencsem náluk ebeben lenni — hogy Sunyár Vendel szeretné megtanulni a koplalást a „kolduló barátok” asz- talánál, de azt nem értem, hogy miként találko- zatik olyan szegény ember, a ki egy olyan mozgal- mot ne pártoljon, mely az ő sorsa javítására indult meg. — Az ilyen embernek ajánlom azt a közelebb „Moszkvában alakult társulat”-ot, melynek ezúja a szegénység szeretetének terjesz- tése: s tagjai ott azt az eszmét terjesztik, hogy a gazdaság nem ér semmit, mivel a tiszta örö- mök pénz nélkül is megszerezhetőek. Ez a kifika- modott felfogás csak a restség és munkátlan- ság terjesztésére való.

* * *

Azt az állítást, hogy a mai kor az anyagiak kora, ugyancsak megczafalják az Egyesült-Álla- moknál, ahol évenként 4500 millió frankot for- ditának a lelkiokre. — Nem esuda hát, ha, mi- dőn ezelőtt 100 eszendővel az első káth. püspök Carroll felszentelt Baltimoreban, csak 40 ezer kátholikus volt 30 pappal, ma pedig a vatikáni hivatalos lap kimutatása szerint van: 19 éresék és 71 püspök; 8 ezer pap, 10,500 temploma és kápolna; 27 szemiarany; 650 kollégium és aka- démia; 520 kórház s 10 millió kátholikus, míg a protestánsok száma megközelíti az 50 milliót.

* * *

Edinburgban a mértékletességet annyira vi- zik, hogy 32 templomban még az urvacseránál

is meg nem forrt bort használják. — Kassabanak meg egy asszony beperelte a kereszmasoktat, hogy férjének életét erős likőr árulásával meggyvidítették, mi végül a törvényszék mindegyiket 5000 frt kártérítésre ítélte.

Igaz: e tartományokban van is hatalmak a nőknél. Ott városban minden hatóság közege, a polgármesterrel együtt, teljesen nőkből áll. Ezonkívül van 15 községi tiszviselő, három bék-bíró, (itt nem lenne tanácsos a férfiakat betüntetni!) több pénztárnok és 12 iskola-felügyelő. S hogy nagyon méltányosak, a következő eset bizonyítja: Az ott a törvény, hogy aki adóssággal nem tudja megfizetni a határidőre, tartozik azt ledolgozni. Egy fehérbőrű is így járt. Adósságai miatt őt magát licitációra bocsátván, az utolsó ígérettel egy feketé tisztviselőn maradt. Naponként leszolgálat 3 frankot. Fekete bőrtnek szolgálja a fehérbőrű... ott, ahol 30 év előtt a feketé még adósvéves tárgyat képezte.

Böles és követésre méltó intézkedése a lapcattai hatóságnak az, hogy az orvosi egyetemnek külön osztályt nyitattat a nők számára. 15 indus kisasszony jár előadásra. Ez az intézkedés nagy áldás, ha megmondjuk, hogy Indiában a nőket nem lévén szabad férfiaknak gyógyítani, eddig minden orvosi segédletet nélkülözniök kellett. Hiszen ha olyan koru diákok járának az orvosi egyetemre, mint a kit mindjárt meg-míték, nem is kellene külön osztályt nyitni a nők számára.

Az Egyesült-Államok Princethon theologiaján egy 62 éves öreg legény iratkotzott be. Gyermekébe óta legfőbb vágya volt pappá lenni, de szégyéne miatt nem járhatott az iskolába; most a véletlen egy kis örökséghez jutottván, régi vágyát kívánja megvalósítani s buzgó jár az előadásra. Ha még ennék sines hi a t a s, akkor sines hivatás a földön. H. S.

Irodalom.

A „Fatenyészési Lapok” szerkesztője — Erschinger János — lapunk újján tudása n. n. közönséggel, hogy az általa — Dr. Lócsa Éde hírhetes pomológus műtője átáltozott „A vasuti tőlése és legutóbb befűtésa” című munka 30 kr. lezállított árban kapkható a szerzőnél Ujpesten. A könyv különösen sővény alkáltsókkal és telepítésekkel foglalkozik bőven, a miért mindenki hasznát veheti. A „Fatenyészési Lapok” előzőlté diájjalunk kapkát. Egyáltalán felhívjuk t. olvasónk figyelmét a „Fatenyészési Lapokra” ezen általánosan kedvelté vált szaklapra, mely a fatenyészés gyűlödségét és kérészet körélt rend-ivall fontos utmutatókat nyújt, minél fogva az ezen ügyekkel foglalkozóknak jó tanácsadóit szolgál. A lap arra is törekedik, hogy az olvasói által termelt árúknak egy bel, mint külföldön piacozt teremtésén és e miatt összekötésébe lép a hazai és külföld t-inkintéyessék kereskedőivel, szálloda és vendéglő tulajdonosokkal, hogy a szükségleteiket a lap újján egyszemre a termelőknél rendelke meg, kik az előadás szánt kenyahérvét veteményeiket és gyűlödséket idáinkat a lap kiadóhivatalában jelentik. A lap megjelen havonként kőtszár és előfizetési ára évenyedenként 75 kr., mely összeg a kiadóhivatalba Ujpestre küldendő.

— Uj lap „Magyar Lloyd” cím alatt Budapesten Kasztl Jozsef szerkesztésében egy kereskedelmi, ipar- és társadalmi hetilap jelenik meg, melynek több mutatóvány-száma küldöttet be hozánk. Előfizetési ára egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyedére 1 frt. — A szerkesztőség és kiadóhivatal Budapesten, IV. Deák Ferencz új 6. sz. alatt (Anker-udvar) letetik, a holva minden a lapot érdeklő küldeményt küldendő. A lap tartalma után ittye az főleg a kereskedelem terén hűgözőleg leendő, miért is melegen ajánljuk az érdeklődők figyelmébe.

— Marczali Henrik „A legújabb kor történeté” című munkájából Révai testvérök kiadóhivatala (Budapest IV. váci-utca n. 1.) megküldte nekünk az ép most megjelent 3. füzetet. Tulák nélkül elmonhatjuk, hogy e műben oly jeles munkát kapunk, melynek meg a külföldi történelmi irodalomban is kevés párhuzam van. A műben ittye a munkának még mindig első könyvet tartalmazza, és mely szakadunk korszakot alkotó eseményeinek minden tekintetben objectív átnézéte nyújtja, mindinkább meggyoz bennünket arról, hogy a munka megírásá jelesebb és Marczalinnál hivatalosabb tollra nem is lehetett volna bízni. A sajtós rendszerrel az anyag feldolgozásának sajtós

módja párosul. Az egymást követő események a csoportosítás daczára világos áttekinthetők, a kritikai egyéniség hűterő szorult, illetve a kitzított ciznak áll szolgálataira. Meglelkőenke a mutlak emlékek, az eseményeket megindító és azok folyamatára behatással bíró okok érthetőkké válnak, világos és tiszta fogalmat nyerjük mindannak, a mi időformán szemünk előtt fojt le. de melyek bemutatásához oly jó hangzua ajánlat kell, mint a milyen az előttök fekvő mű szerzője — Jenőttöm ügyelmez — írásában teszi, hogy e füzetes vállaat a Ribáry-Molnár-Marczali-féle történeti munka folytatásul és kiegészítésül tekintendő, miért is ennek megszerzését ez okból is, de azért is melegen ajánljuk, mert a jelekör történetét nálunk más meg nem írta, a külföldi írók feloldása pedig, a mi viszonyainknak nem igen felelők. Ajánljuk a megszerzést már csak azért is, mert anyagi a dozásokkal sem jár. Az őt dívaló álló melege kiállítja a füzetek csak 30 kr-ra kerülnek, és így alig 7 frtba kerül maj a egész munka, mely díszelő válik bármely könyvtárnak és díszségére a magyar történetírásnak. Révai testvérek fel és egész évre is előadnánk előfizetést 3, illetve 6 frtjával.

— Mikszáth Kálmán munkáiból újabb két füzet, a 18. és 19-ik! Asztalnokhoz sok nyomatott bútú gyűlk össze, rovankonban sok újabb irodalmi mozzanatot kell elismernünk, — de a nagy tömegben alig akad egy is, melyely oly szívesen foglalkoznánk, mint a mikor a füzetek beérkezést követően a magyar nyelv és irodalom kiadóhivatala (Budapest, IV. váci utca 1.) a legújabbban pontosság váltja be ígretést és oly szabályosán időközönben jelenti meg a folytatódás füzeteket, hogy a t-rbe vett határidő elekreztára a Mikszáthi könyvtár is teljes lesz és hogy e könyvtár sok 100 kőtrete menő nyeb könyvet felér, az bizonyításra nem igen szorú. A most előttök fekvő két füzetből kiemeljük a kedves „Fivőrel akart”, melynek jobbat, eredetibbet, vonzóbbat elragadóbbat követés ittanunk a francia irodalomból újabb termékek közt semmiestére sines méltó párlja, pedig ott egy „Cécile Mendès” ir e fajtabeli dolgotak, egyéb külföldi termékek pedig Mikszáthi egy napon említési sem lehet. A 19. füzetet már a megnyitk követ jár a vége felé és alig néhány forintraért egész halmoz könyv birtokba jutottak az előfizetők, kiknek szímat gyarapodva, megfizetésre szorítotték látni, mert Mikszáth munkái is ezek kiadóhivatal buzgalmá ezt egyaránt megérdemlék.

— A „Magyar Tiszviselő” legutóbbi (9-ik) számban Csikvári Jakó a pénzügyigazgatósági szakkönyvtárak felállítását sürget. Szerinte ugyanazon alapon, a melyen a ma már fennálló fővárosyzeiki könyvtárak berendeztek, a m. k. pénzügyigazgatóságok is lehetné eláttni szakkönyvtárakkal. Az eszme minden setre figyelemler méltó. Ugyan e számhoz czikküket: Sánti István p. í fogalmazótól; Kaplány Géza, kir. tölőtőlbeli bírótól; Lasitz Pál miniszteri fogalmazótól; Róka József p. í. titkártól; Érdeky Bold. kir. adótárnoktól stb.

A „Budapesti Hírlap” újvétel pályafutása tizedik évét közele. Az előtök örökös haladk korszakát alkotják a magyar zsurnaliztika történetében és a „Budapesti Hírlap” talán elfogultság nélkül mondhatja magáról, hogy óré az elsőseg és korszak megindítója, mely a Magyar sajtót a legmodernebb és legkiterjedtebb európai sajtó magaslataira emelte. A „Budapesti Hírlap”-ot ebbéli törekvésében hétről hátré, hónapról hónapra, évről évre, szakadálalunk nagy arányokban növekedte, támogatta Magyarországi intelligenciája, a világi legcérekebbek, legmodnyosabb és ragadósabbán leghebb közönsége. A decenniumi küszöbén elmondhatjuk, hogy a „Budapesti Hírlap” a művelt magyar újságolvasó közönség mandatarisa. E megbitásztó örökös sulyával vesznék részt a vélemények harcában és a közölközti itzősében. Hogy milyen sikerrel, arról az említt és a jelen viszonyok legdecésében tanusodhatnánk. A védelmi vita alatt, az alkotmányos és nemzetellenes kísérletekkel vívott élszánt küzdelmekben, valamint a forráj pártviszonyokból eredő fölkész helyzetek kritikájában, melyek okai és forrása a jelenlegi válság, a „Budapesti Hírlap” minden egyes száma a nemzeti jogok és aspiráció diadalmas hősekként szállott síkra. A közönség érezte, hogy lapunknak a legszűntesebb, legbátrabbán és legszámánban nyilatkozott meg a közérzet-le száva. És a mikor a közönség napról-napra lavínként növekedte tömegével segítségülre és támogatásukra jött: a „Budapesti Hírlap” döntő erővel működött hátrá a úttörő újság megfontolásában, a politikai forinlat és az új események előkészítésében. A pártoktól független, csakis a közérdek által vezérelt és saját becsületos meggyőződésünktől dikált működésünk akkor ére el létezőbb jutalmát, a mikor minden igye magyar ember a „Budapesti Hírlap”-ban kereste és találta a nemzeti ügyök legfáradhatatlanabb, legszűntesebb és legerhev-messző védelmét. Legújabbban íparókdiánk, hogy a „Budapesti Hírlap” a nyilvános és a magánéletben, a mi volt, a mihez jutott, a mely irányban hatalomra növekedett, a miiben az elsősegét nem engedheti át soha senkinek: a legmagyarabb újság, tartatomban, lélekben, szoban egyformán. A legmagyarabb újság és mint ilyen a nemzeti öröklet leghebbi tolmácsa, a díszelője, igazgatója és ha kell lángba borított. A legszűntesebb tudatossággal hirdetjük és váltjuk, hogy olyan időkben, a

mielő a nemzeti eszme fajfentartó és államalkotó erővel érvezzent megát mindenit, hogy ugyanakkor nemcsak jog, hanem kötelesség nekünk magyaroknak a szovinizmus lekezdésével, sőt túrelmezésével szolgálai a nemzeti irányt mindentben és mindenkor. Ez a mi programunk. E programunknak nekünk adott igazat a magyar közönség, mely semmitől sem trózik inkább, mint a szovinlen és lelketlen kozmopolitizátt. A hamisasság és az emékt megtevészetnek alkalma: czíra felszavakot; nekünk adott igazat, midőn lapunkat szinte hihetetlen mértékben felkarolta és egyre jobban terjeszté. E programmal folytatjuk a jövőben is mindennapi munkánkat a közügyök szolgálatában. Folytatjuk erősen fegyverkezve a nagy tuskára, a melyek a közéjövőkben a nyilvános élet minden munkássára várnak. A nemzeti munkából részt kérünk és részt fogunk benne venni legelőbb tehetségünk szorint, párlóba és támogatva mindent, a mi szükséges, életképes, derék és jó; ostromolva, díldözve mindent, a mi czéltalan, fölösleg és becselthen. Ebből szándékunkban nem fog bennünket korlátozni semmiféle személyi tekintet, párt-és hatalmi érdek és sines az a politikai forinlat, melynek kedvéért és érdekében pártatlanságunkat és elfogultatlanságunkat csak egy pillanatra is feladnók. A szigorú objectívitás utját fogjuk követni a zsurnaliztika minden egyéb ágában. Az irodalom és művészet körében nem eddig, egy szentul is szigotuan mellőzünk fogjuk a pártkaszálts és kizűszeltemet. A mi megjelte a szép és nemes izlének, az mindig elfogultalan méltatásra fog találni lapunkban. Mi magunk is azzal vélelünk legelőbb szolgálatot tenni az irodalomnak, hogy egy sor se jelenjk meg lapunkban, a mely az irodalmi méretek meg nem öli. Közömsny-uk irodalmi színvonalának előlévészé kedzettől fogva legelőbb gondnokat képezte. El is éretek vele azt, hogy a „Budapesti Hírlap” a legelőbb alkalommal a gyaragok által újpsz és mindenkifőlét vezérkészt és társzát új dalmi érték dolgában verseny nélkül állanak. Tudósítások és hírek dolgában a legdecésabb és legmegbízhatóbb forrásokkal rendelkeznék. E nemde közleményeink megvalósításánál mindig személtett tartjuk, hogy a legműveltebb és legkényesebb izléző közönség szolgáljuk. A válságot, igazságot és illómodóságot sohasem aldozunk fel a szenzacionalizm. Az érköles tisztaság, a jó és nemes érdekek tisztelgenen tartásával a „Budapesti Hírlap” hí, szolgálatkés és lelkesmeretes házi-bárátja oltaj lenni mindig a magyar uti háznak. — Az előfizetési feltételei: Egész évre 14 frt, félővre 7 frt, negyedővre 3 frt 50 kr., egy órá 1 frt 20 kr. — Az előfizetők díkelről lezelzéseltesben postautalványval eszközölhetők következők cím alatt: A „Budapesti Hírlap” kiadó-hivatalának, IV. ker., kalap-utca 16. sz. — Az egész fivőrel alatt előfizetőink kívánására a lapot bárholv utunk küldjük, még akkor is, ha a nyilvános it-izsávályzatnak tartozkodást helyet. A „Budapesti Hírlap” jelenleg csendisül érdekes két kötetes angol regényt közöl: „DOKTOR KUPIDO” írta Broughton Rhoda. E regénynek április hó 1-éjéig a lapban megjelent rész (26 folytatás) az új előfizetők külön lenyomatban ingyen megkapjuk.

Szerkesztői üzenetek.

— II. S. urunk. Köszönjük. Szíve kedjék bennünket, mint egyakkorban felkeresni. — S. K. urak. Rákon át limit legutóbbi számaink egyikében hoztuk, az öné t-hat nem használhatjuk, de azért csak rajta. — T. Csudórszég Felső-Lendva. A fivőrel év első fivőrel szőlő-ízüzetét köszönjük. — T. Casino Belle-Époque. Junus végeig köszönettel előjegyztük.

A nap és éj hossza.

Mar	A nap		A hold	
	kel	nyug-szik	kel	nyug-szik
23.	5:59	6:25	7:30	9:28
24.	5:57	6:17	7:53	10:39
25.	5:55	6:18	8:24	11:47
26.	5:53	6:20	8:52	regg.
27.	5:51	6:21	9:20	0:51
28.	5:49	6:23	10:13	1:49
29.	5:47	6:24	11:4	2:39

Piaci-árak.

Muraszombat márc. 23.
Buzza mm. 7.70 7.80
Rozs . . . 6.80 7. —
Zab . . . 6.60 7. —
Hajdina 6.20 6.80
Köles . . . 4. — 4.50
Bükköny . . . — —
Lóher . . . — —
Kukorica, . . . 5.20
— száraz 5.40
Lemng . . . — —
Neumann Adolf.

Vasuti menetrend.

Regedéből Spiefeldnek

indul reggel 4 óra 30 perczet és odaér 6 óra 14 percz.
délután 10 25 12 20 .
délután 4 15 6 03 .

Spiefeldről Regedébe

indul reggel 7 óra 30 perczet és ideér 9 óra 12 percz.
délután 2 3 3 35 .
este 6 45 8 37 .

HIRDETÉSEK.

Arverési hirdetményi kivonat.

A muraszombati kir. járásbíróság mint tkkvi hatóság közhírré teszi, hogy Konda Éva és Anna vegre-hajthatók Kumin Iván markusházai lakós vegre-hajtsat szenvedé ellen 60 frt tők-követelés és járulékal iránti vegre-hajtsi ügyében a szombathelyi kir. törvényszék (a muraszombati kir. járásbíróság) területén lévő Markushaza községben fekvő a markusházi 72. sz. tktyben A, I, 1. 4—7. sorsz. ingatlanokra az árverésit 515 frtban ezene megállapított kikéltáti árban eladó-íté, és hogy a feun-bb megjelölt ingatlan az 1890. évi ápril 2-ik napján d. e. 9 órákor Markusházán a községi bíróságnál huzartandó nyilvános árveresen a megállapított kikéltáti áron alul is eladhatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becárának 10 százalékát vagyis 51 frt 50 kr. készpénzben vagy az 1881. LX. tet. 42. §-ban jelzett árfoyalamnak számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kell igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapírban a kikéltőt kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. ev. 170. §-a értelmében a bánápténeket a bíróságnál előlveg elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a muraszombati kir. járásbíróság mint tkkvi hatóságnál 1890. január 4-én. KOVÁCS KAROLY. kr. aljbíró.

Maria-czelli gyomorcsépppek,

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmát ellen és feloldhatatlan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, rossz szagú lelelelt, szelek, sa-vanyu felhőfőgés, kólika, gyomorhurut, gyomor-gégés, hügykő-képződés, túlságos nyálka-képződés, sárgaság, undor és hányság, áléljas (ha az a gyomorból ered), gyomorgöres, székszorulat, a gyomornak túlerhetlenség etel és ital által, gilszta, lép- és májbetegség, agyszűntés arany-eres bántalmak ellen.

Egy üvege ára használati utasítással együtt 40 kr.

Központi széküldési raktár nagyban és k-esnyben:

BRADY KAROLY

„Az aranyalhoz” címzett gyógyszerárban Kremzierben, Morvaországban.
Kapható Muraszombatban: BÓLCS BÉLA gyógyszerárban, a „Magyar Koronához”, valamint az ország minden gyógyszerárban. (45. 52—45)